

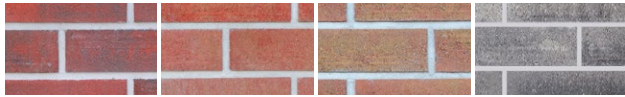
BETÓNOVÉ TEHLY LÍCOVÉ

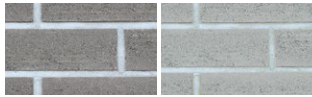
Tieto tehly slúžia najmä na murovanie budov, malých stien, oplotenia, stĺpikov pergol a iných záhradných stavieb. Svojím vzhľadom pripomínajú staré, pôvodné pálené tehly. Betónové tehly lícové sa vyrábajú s hladkým alebo zámerne otlčeným povrchom, v niekoľkých farebných vyhotoveniach. Tehly sú určené na murovanie s klasickou maltovou škárou. Práca vyžaduje presné murovanie a starostlivé škárovanie.

Farebné vyhotovenie

BCL – povrch hladký, so zámerne otlčeným vzhľadom

červená/čierna červená/hnedá hnedá/žltá sivá/čierna

prírodné biela
(iba pri BCL 2) (iba pri BCL 2)

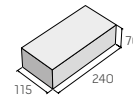
Zakrývacia doska – povrch hladký

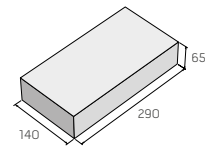
prírodné

Rozmery výrobkov

BCL 1 hladký

BCL 2 hladký

Technické špecifikácie

názov výrobku	rozmery			merná jednotka	paleta/ks	1 ks/kg	1 ks/m ²	hmotnosť výrobkov na pal. (kg)	druh palety
	dĺžka	šírka	výška						
BCL 1	240	115	70	ks	280	4,5	50	1 260	EUR 120×80
BCL 2	290	140	65	ks	240	5,3	44,5	1 272	M 120×90

Návrh vystuženia stien z betónových lícových tehál BCL

Tento návod vychádza zo statického návrhu na výstavbu vonkajších malých stien z betónových lícových tehál BCL 1 a BCL 2 vrátane návrhu rozmerov základov pre nižšie opísané parametre stanoviska. Varianty v tabuľkách nižšie ďalej vyjadrujú posúdenie únosnosti stien výšky 1,0 m, 1,5 m a 2,0 m na zaťaženie vetrom a návrh výstuže do zvislých dutín stĺpikov a výstuže vodorovných škár v stenách.

PREDPOKLADY STANOVISKA A PARAMETRE VÝSTAVBY

Zaťaženie vetrom

Návrh výstuže do stien bol realizovaný pre jednotlivé výšky stien a pre vetrové oblasti I, II, III. Pri každej vetrovej oblasti bol výpočet vykonaný pre 4 kategórie terénu:

- Kategória terénu I – jazerá alebo oblasti so zanedbateľnou vegetáciou a bez prekážok.
- Kategória terénu II – oblasti s nízkou vegetáciou ako je tráva a s izolovanými prekážkami (stromy, budovy), vzdialenými od seba najmenej 20-násobok výšky prekážok.
- Kategória terénu III – oblasti rovnomerne pokryté vegetáciou, pozemnými stavbami alebo izolovanými prekážkami, ktorých vzdialenosť je maximálne 20-násobok výšky prekážok (ako sú dediny, predmestský terén, súvislý les).
- Kategória terénu IV – oblasti, v ktorých je najmenej 15 % povrchu pokrytého budovami, ktorých priemerná výška je väčšia než 15 m.

BETÓNOVÉ TEHLY LÍCOVÉ

Na zjednodušenie sú dole v tabuľkách uvedené údaje pre vetrové oblasti II a III, ktoré v súhrne pokrývajú väčšinu územia ČR. Pre vetrové oblasti IV a V, ktoré sa týkajú vyšších častí horských oblastí je nevyhnutné individuálne posúdenie. Rovnako tak, ak bude malá stena umiestnená na svahu, či na vrchole svahu, je nevyhnutné vykonať individuálne posúdenie z dôvodu zvýšenia zaťaženia vetrom.

Predpoklady návrhu

Vo výpočte sa predpokladá, že malá stena bude mať hrúbku 115 mm (BCL 1), a 140 mm (BCL 2). Steny z BCL 1 budú vystužené stĺpkami 365 × 365 mm v osových vzdialenostiach 2,115 m a 3,115 m a v prípade BCL 2 vystužené stĺpkami 440 × 440 mm v osových vzdialenostiach 2,24 m a 3,44 m. Tieto rozmery vychádzajú z veľkosti tehál BCL 1 ($7 \times 250 + 365 = 2\ 115$ mm, $11 \times 250 + 365 = 3\ 115$ mm), resp. BCL 2 ($6 \times 300 + 440 = 2\ 240$ mm, $10 \times 300 + 440 = 3\ 440$ mm).

Predpokladáme hrúbky ložných a styčných škár 10 mm. V stĺpkoch sú vytvorené dutiny, do ktorých bude vkladaná zvislá výstuž a následne zabetónovaná betónom C25/30 XC3, XF1. Ložné škáry malej steny medzi stĺpkami budú vystužené nerezovou výstužou Murfor RND/S 50 × 4, alebo budú nevystužené (pozrite si ďalej). Priemer zvislej výstuže stĺpkov je uvedený ďalej. Vo výpočte sa predpokladá priemerná pevnosť betónu lícových tehál v tlaku 30 MPa. Lícovky budú murované na cementovú maltu M10. Styčné škáry budú tiež vyplňané maltou.

Zvislá výstuž v stĺpkoch

Stĺpiky budú vystužované prútmi betonárskej výstuže, vkladanej do stredu otvoru vzniknutého pri murovaní stĺpika. Otvor má veľkosť 135 × 135 mm a po vložení výstuže bude zabetónovaný betónom C25/30 XC3, XF1. Výstuž je navrhovaná v každom stĺpiku, v počte 1 ks. Výstuž je navrhnutá s akosťou B500B.

Vodorovná výstuž v stene medzi stĺpkami

Stena medzi stĺpkami je navrhnutá nevystužená, alebo vystužená vodorovnou nerezovou výstužou Murfor RND/S 50 × 4. Vodorovná výstuž bude v prípade BCL 1 vkladaná do každej piatej ložnej škáry (teda po 400 mm), štvrtej ložnej škáry (teda po 320 mm), tretej ložnej škáry (teda po 240 mm), alebo druhej ložnej škáry (teda po 160 mm). V prípade BCL 2 bude potom vodorovná výstuž vkladaná do každej šiestej ložnej škáry (teda po 450 mm), piatej ložnej škáry (teda po 375 mm), štvrtej ložnej škáry (teda po 300 mm), tretej ložnej škáry (teda po 225 mm), alebo druhej ložnej škáry (teda po 150 mm).

Dĺžky dilatačných celkov

Ak je stena navrhnutá bez vodorovnej výstuže, odporúčame vykonávať dilatačné škáry v maximálnych vzdialenostiach 6,0 m. Pri vodorovnom vystužení v každej piatej ložnej škáre (teda po 400 mm pri BCL 1, resp. 375 mm pri BCL 2), by nemala dĺžka dilatačného celku prekročiť hodnotu 12,0 m, pri vystužení v každej tretej škáre (teda po 240 mm pri BCL 1, resp. 225 mm pri BCL 2), by dĺžka dilatačného celku mala byť maximálne 14,0 m. Dilatácia by mala byť realizovaná zdvojením stĺpkov.

Základový pás

Pri návrhu základov bola predpokladaná zemina triedy F6 tuhej konzistencie (II s nízkou a strednou plasticitou podľa [7]). Terén okolo steny je uvažovaný rovinný, s nulovým sklonom. Hĺbka založenia je navrhnutá 0,8 m. Pod stenami sú navrhnuté základové pásy so šírkou 300 mm, pod stĺpiky sú navrhnuté štvorcové základové pätky. Základ má tvar obráteného písmena T. Základový krčok je navrhnutý s výškou 200 mm. Spodná časť základu je navrhnutá s výškou 600 mm. Betón základového pásu je navrhnutý triedy C20/25 XC2. Krčok základovej pätky je v návrhu vystužený zvislou výstužou v rohoch 4 × R10. Zvislú výstuž stĺpkov je nevyhnutné zakotviť do základovej pätky, najlepšie na celú výšku pätky.

Ďalej sú uvedené veľkosti základových pätiiek pre jednotlivé výšky stien a vzdialenosti stĺpkov.

Pre stĺpiky, pri ktorých je nevyhovujúci medzný stav obmedzenia trhlín, a ktoré preto neodporúčame navrhovať, nie je šírka základových pätiiek navrhnutá.

BETÓNOVÉ TEHLY LÍCOVÉ

Vysvetlivky:

V tabuľkách je uvedená minimálna zvislá výstuž stĺpika z hľadiska medzného stavu únosnosti. Ak je pri hodnote zvislej výstuže uvedená hviezdička (X*), tak z hľadiska medzného stavu obmedzenia trhlín je daný stĺpik nevyhovujúci, alebo je nevyhovujúca šmyková únosnosť v päte stĺpika. Pri týchto stĺpikoch môžu už vznikajú väčšie neprípustné trhliny, čo môže mať vplyv na zníženie životnosti stĺpikov, prípadne na vzhľad stĺpikov. Preto takéto steny neodporúčame navrhovať.

Ak je pri hodnote vystuženia murovanej výplne medzi stĺpikmi uvedené „NIE“, tak takéto steny nie je nutné vystužovať.

Ak je pri hodnote vystuženia uvedené „NEMOŽNO POUŽIŤ“, tak takéto steny neodporúčame navrhovať.

Tabuľka č. 1, 2

BCL 1 pre vetrovú oblasť II a III

		vetrová oblasť		II.											
		kategória terénu		I.			II.			III.			IV.		
		základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne		
výška stény	stĺpiky, os	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm		
BCL 1	1 m	2,115 m	950 × 950	8	áno/400	950 × 950	8	áno/400	900 × 900	8	nie	850 × 850	8	nie	
		3,115 m	1 100 × 1 100	8	áno/160	1 050 × 1 050	8	áno/160	1 050 × 1 050	8	áno/160	1 000 × 1 000	8	áno/160	
	1,5 m	2,115 m	1 200 × 1 200	10	áno/240	1 100 × 1 100	10	áno/320	1 100 × 1 100	8	áno/400	1 050 × 1 050	8	nie	
		3,115 m	–	12	nemožno použiť	–	12	nemožno použiť	1 250 × 1 250	10	áno/160	1 200 × 1 200	10	áno/160	
	2 m	2,115 m	–	14*	áno/240	1 300 × 1 300	12	áno/320	1 250 × 1 250	12	áno/320	1 200 × 1 200	12	áno/400	
		3,115 m	–	18*	nemožno použiť	–	14*	nemožno použiť	–	14*	nemožno použiť	1 400 × 1 400	14	áno/160	

		vetrová oblasť		III.											
		kategória terénu		I.			II.			III.			IV.		
		základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne		
výška stény	stĺpiky, os	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm		
BCL 1	1 m	2,115 m	1 050 × 1 050	8	áno/240	1 000/1 000	8	áno/320	950 × 950	8	áno/400	950 × 950	8	áno/400	
		3,115 m	–	8	nemožno použiť	–	8	nemožno použiť	1 100 × 1 100	8	áno/160	1 050 × 1 050	8	áno/160	
	1,5 m	2,115 m	1 300 × 1 300	12	áno/160	1 200 × 1 200	10	áno/240	1 150 × 1 150	10	áno/320	1 100 × 1 100	10	áno/320	
		3,115 m	–	14*	nemožno použiť	–	12	nemožno použiť	–	12	nemožno použiť	–	12	nemožno použiť	
	2 m	2,115 m	–	16*	áno/160	1 400 × 1 400	14	áno/240	1 350 × 1 350	12	áno/240	1 300 × 1 300	12	áno/320	
		3,115 m	–	20*	nemožno použiť	–	16*	nemožno použiť	–	16*	nemožno použiť	–	14*	nemožno použiť	

BETÓNOVÉ TEHLY LÍCOVÉ

Tabuľka č. 3, 4

BCL 2 pre vetrovú oblasť II a III

		vetrová oblasť		II.											
		kategória terénu		I.			II.			III.			IV.		
		základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne		
výška steny	stĺpiky, os	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm		
BCL 2	1 m	2,24 m	950 × 950	8	nie	900 × 900	8	nie	850 × 850	8	nie	850 × 850	8	nie	
		3,44 m	1 100 × 1 100	8	áno/225	1 100 × 1 100	8	áno/225	1 050 × 1 050	8	áno/300	1 000 × 1 000	8	áno/300	
	1,5 m	2,24 m	1 200 × 1 200	10	áno/375	1 100 × 1 100	8	nie	1 050 × 1 050	8	nie	1 100 × 1 100	8	nie	
		3,44 m	1 400 × 1 400	12	áno/150	1 300 × 1 300	10	áno/150	1 250 × 1 250	10	áno/150	1 200 × 1 200	10	áno/225	
	2 m	2,24 m	1 450 × 1 450	14	áno/300	1 300 × 1 300	12	nie	1 200 × 1 200	10	nie	1 200 × 1 200	10	nie	
		3,44 m	–	16	nemožno použiť	1 500 × 1 500	14	áno/150	1 450 × 1 450	14	áno/150	1 400 × 1 400	12	áno/150	

		vetrová oblasť		III.											
		kategória terénu		I.			II.			III.			IV.		
		základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne	základ – päťka	výstuž stĺpika	vystuženie murovanej výplne		
výška steny	stĺpiky, os	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm	mm	priemer mm	mm		
BCL 2	1 m	2,24 m	1 000 × 1 000	8	nie	1 000 × 1 000	8	nie	950 × 950	8	nie	900 × 900	8	nie	
		3,44 m	1 200 × 1 200	8	áno/150	1 150 × 1 150	8	áno/150	1 100 × 1 100	8	áno/225	1 100 × 1 100	8	áno/225	
	1,5 m	2,24 m	1 300 × 1 300	10	áno/300	1 200 × 1 200	10	áno/375	1 150 × 1 150	10	nie	1 100 × 1 100	8	nie	
		3,44 m	–	12	nemožno použiť	1 400 × 1 400	12	áno/150	1 350 × 1 350	12	áno/150	1 300 × 1 300	10	áno/150	
	2 m	2,24 m	1 550 × 1 550	14	áno/225	1 400 × 1 400	12	áno/450	1 300 × 1 300	12	áno/450	1 300 × 1 300	12	nie	
		3,44 m	–	18*	nemožno použiť	–	16	nemožno použiť	1 550 × 1 550	14	áno/150	1 500 × 1 500	14	áno/150	

BETÓNOVÉ TEHLY LÍCOVÉ

Schéma základu (mm)

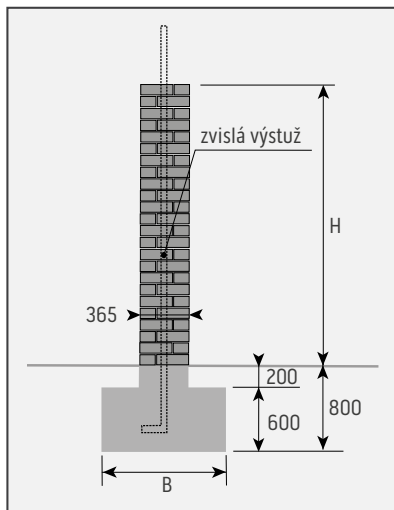
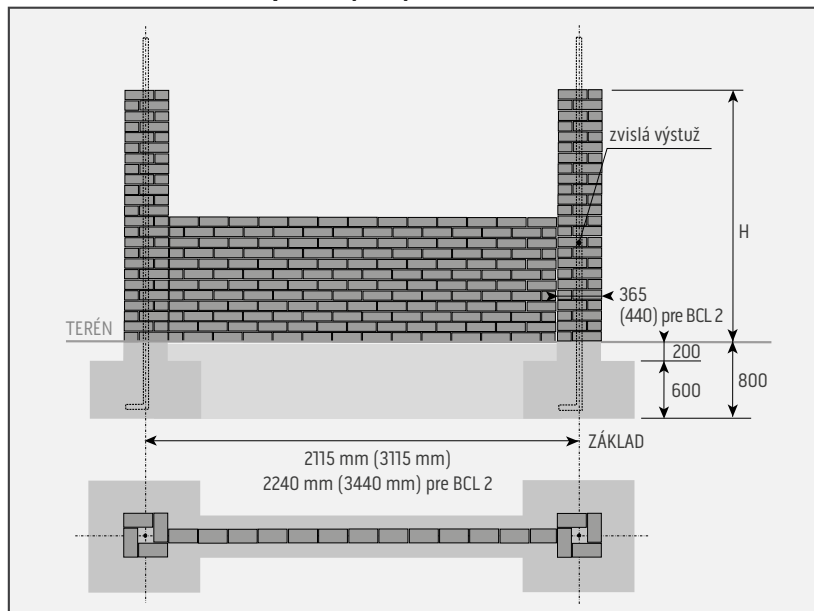

Schéma osadenia stĺpikov (mm)

Vysvetlivky k piktogramom

	Plocha pochôdzna		Impregnácia Protect System TOP		Výrobky podliehajúce príslušným európskym normám
	Plocha pojazdná osobnými automobilmi		Impregnácia Perfect Clean TOP (PCT)		Pohľadové hrany
	Plocha pojazdná nákladnými automobilmi		Odolnosť voči mrazu		
	Ochranný systém Protect System IN		Zvýšená protišmyková charakteristika		

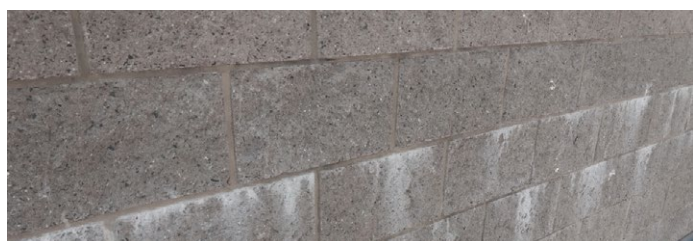
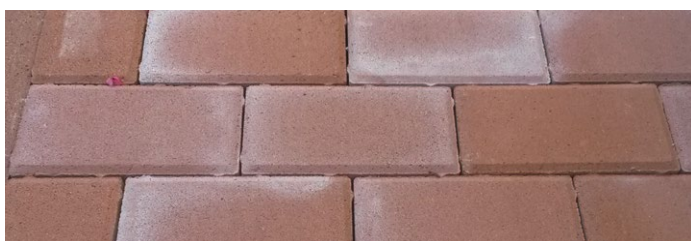

Pred nákupom výrobkov spoločnosti PRESBETON venujte, prosím, pozornosť nasledujúcim informáciám

Pred vlastným kladením alebo zabudovaním betónových výrobkov venujte pozornosť odporúčaniam výrobcu pre konkrétny výrobok, a to najmä danému účelu použitia, zásadám kladenia/zabudovania a odporúčaniam pre údržbu. Kompletná technická dokumentácia je dostupná voľne na stiahnutie na www.presbeton.cz (technické návody, vyhlásenie o parametroch, záručný list) alebo na predajných miestach. Vzhľadom na rozsiahlosť problematiky kladenia/zabudovania odporúčame zveriť realizáciu diela v prípade pochybností profesionálnej firme. **Kladenie dlažbových dosiek a kameňov bez škár** (hlavne pri druhoch bez distančníkov) **má za následok poškodenie dlažby vyštípaním hrán a rohov**, a to tak vo fáze kladenia, ako aj pri jej používaní. Dodržiavajte odporúčanú šírku škáry (spravidla 3–5 mm). Škáry vyplňte čistým kremičitým pieskom frakcie 0–2 mm.

Vápenné výkvetky

Obyčajne sa prejavujú formou bielych až mliečnych škvŕn rozličného tvaru. Ide o uhlíčan vápenatý, ktorý vzniká na povrchu betónového výrobku reakciou hydroxidu vápenatého z betónu s oxidom uhlíčitým z ovzdušia. Hydroxid vápenatý sa prirodzene tvorí pri zmiešaní cementu s vodou. Pri klasických cementových betónoch je to prirodzený jav, ktorý nie je známkou nedostatočnej kvality. Postupom času v dôsledku pôsobenia poveternostných vplyvov vápenný výkvet postupne odznieva. Obyčajne je preto najvhodnejšie vydržať a nechať pracovať prírodu, než sa hneď snažiť výkvet odstraňovať, čo môže za určitých okolností, najmä pri použití chemických prípravkov, viesť k narušeniu povrchu a vzhľadu výrobku.

Odlíšnosti farebného odtieňa

Na výslednú farebnosť betónového výrobku má vplyv celý rad faktorov, ktoré nie je možné pri priemyselnej výrobe vylúčiť. Ide napríklad o prirodzené farebné odchýlky prírodných vstupných surovín, odlišné teplotné a vlhkosťné podmienky pri výrobe a následnom zrení betónových výrobkov a pod. Farebnosť betónových výrobkov sa v určitej miere vyvíja aj dlhodobo pôsobením konkrétnych vplyvov vonkajšieho prostredia (poveternostné vplyvy, druh a intenzita prevádzky, UV žiarenie atď.). Túto vlastnosť majú betónové výrobky spoločnú s prírodnými materiálmi. Betón je tak v tomto smere špecifickým materiálom a nie je možné od neho očakávať identickú farebnosť, na akú sme zvyknutí napr. pri plastoch, náterových hmotách, nábytkových krycích dyhách a pod. V súvislosti s odlišnosťami vzhľadu a farebnosti výrobkov je nutné spomenúť tiež odlišnú mieru nasiakavosti, ktorá v podstate súvisí s originalitou každého betónového výrobku a môže mať výrazný vplyv na farebnosť a celkový vzhľad. Jej prejavom je rôzna doba vysychania povrchu betónových výrobkov po kontakte s vodou, resp. dažďovými zrážkami.

Odreniny povrchu

K odreninám povrchu betónových výrobkov bežne dochádza pri doprave a manipulácii. Z povahy a charakteru tohto materiálu sa odreniny nedajú vylúčiť. Bežné odreniny, ku ktorým dochádza vo väčšine prípadov, postupne vďaka pôsobeniu poveternostných vplyvov a prevádzky opticky zanikajú. Pri vodorovných plochách, t. j. pri dlažbách, je tento proces rýchlejší v dôsledku zvýšeného zaťaženia povrchu prirodzeným oterom, na ktorý sú betónové povrchy dostatočne dimenzované, naproti tomu pri murovacích prvkoch je potrebné počítať s dlhším časovým horizontom odznenia odrenín.

